

The importance of strategic planning in relation to regional processes

A stratégiai tervezés jelentősége a regionális folyamatokban

Tatárné Varga Ivett
SZIE, Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori
Iskola

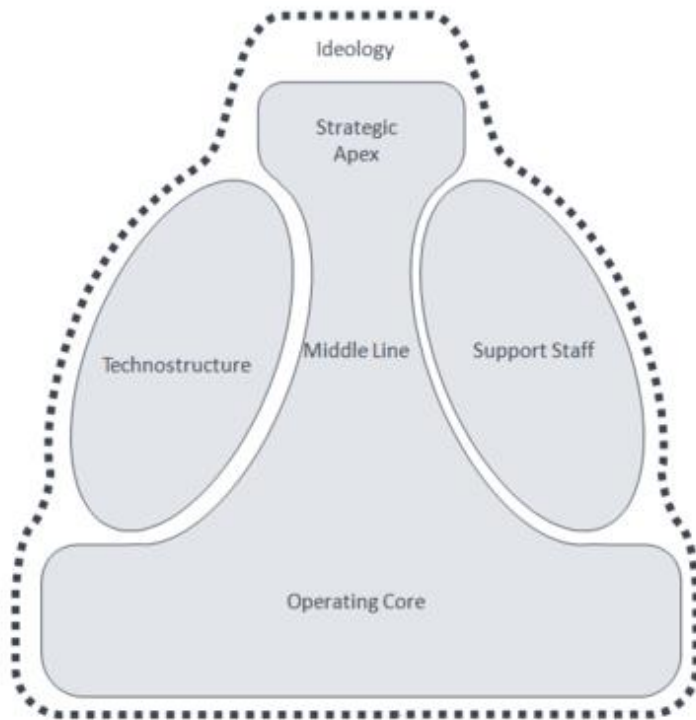
- Budapest főváros mind makro-regionális szinten, mind az Európai Unión belül új megközelítésben alakítja nemzetközi kapcsolatait. Az előadás bemutatja a főváros korábbi nemzetközi szerepvállalásának kereteit, a 2010-ig alkalmazott uniós várospolitikai módszereket, a főváros Duna makro-regionális térségben elfoglalt szerepét és az együttműködések formáit. Ismerteti a főváros új uniós várospolitikáját, annak intézményi és koncepcionális hátterét, területi és nemzetközi együttműködésének új megközelítéseit, az uniós képviseleti rendszer átalakítását, Budapest térségi és tágabb értelemben vett nemzetközi szerepét is.
- Az új stratégiai tervezés alapja, összhangban az új városüzemeltetési modellel, olyan integrált szemlélet bevezetése, mely a továbbiakban az önkormányzatot annak vállalati struktúrájával, teljes intézményi hálózatával együtt értelmezi, ide értve az egyetemekkel, kutató intézetekkel és a KKV-szektorral történő mind szorosabb együttműködés lehetőségeit.

Anyag és módszer

- Henry Mintzberg által bevezetett szervezeti modellek és stratégiaalkotási módszerek vizsgálata
- A stratégiai tervezés, a McKinsey féle 7S modell Robert H. Waterman Jr and Thomas J. Peters, Julien R. Phillips(1980)
- Az EU hivatalos dokumentumainak és adatainak elemzése (különös tekintettel a városi agendára), hazai joganyagok és szabályozások, valamint Budapest főváros és a Fővárosi Közgyűlés dokumentumainak elemzése
- A Duna Stratégia dokumentumainak elemzése

Felhasznált modellek

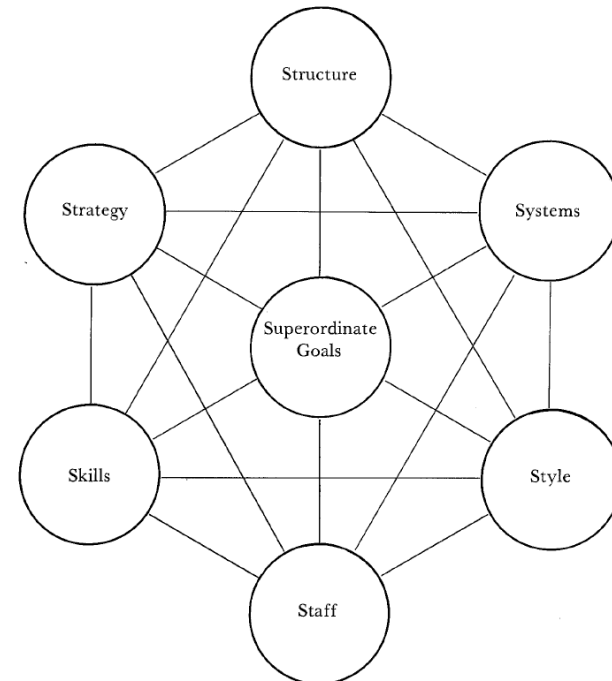
- Henry Mintzberg szervezeti modellje

- A 7S modell

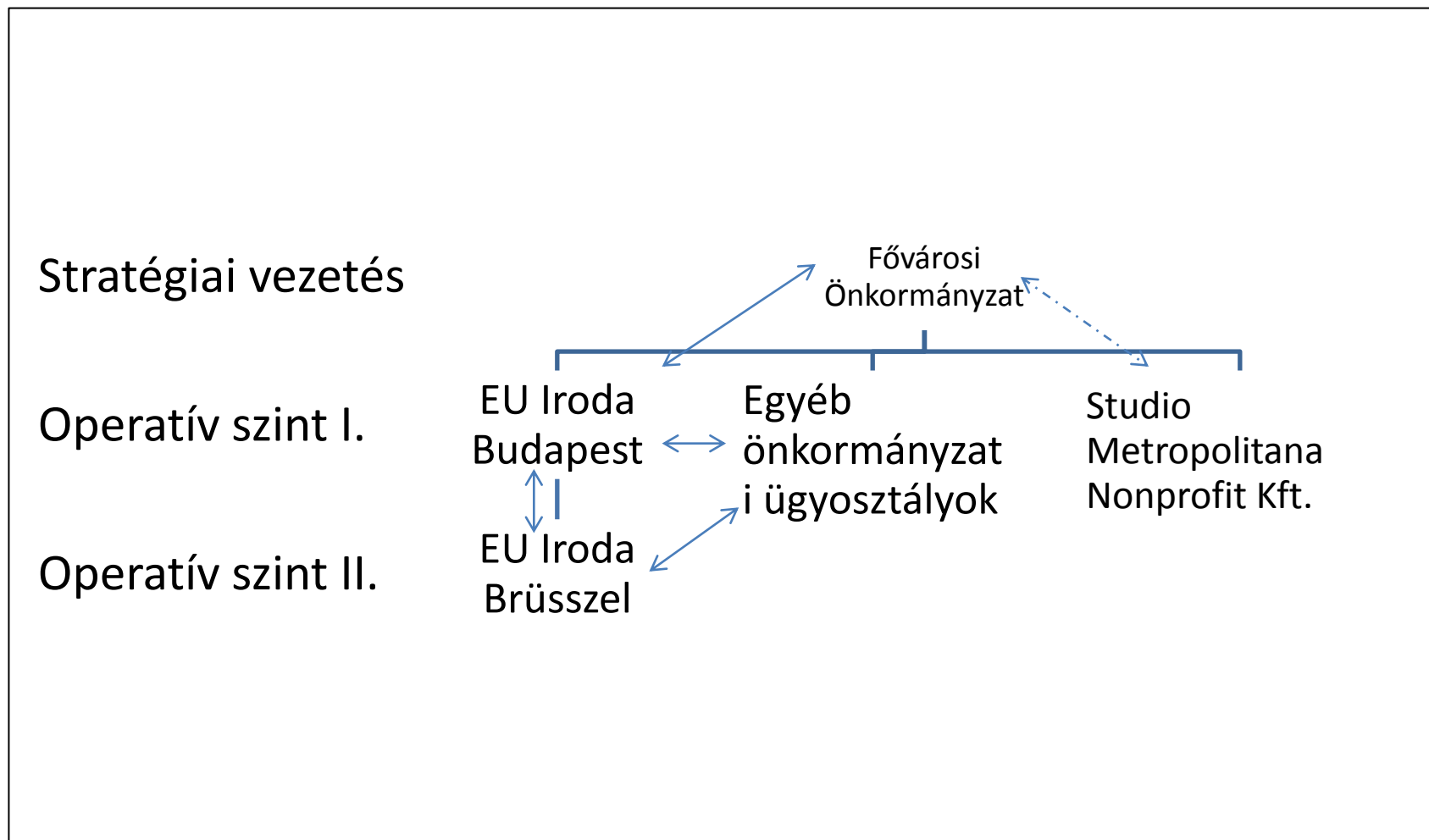
ROBERT H. WATERMAN, JR., THOMAS J. PETERS, AND JULIEN R. PHILLIPS

A New View of Organization

Forrás: Business Horizons (1980)

Az EU vonatkozású projekt tevékenységek egyszerűsített szervezeti modellje 2010-ig

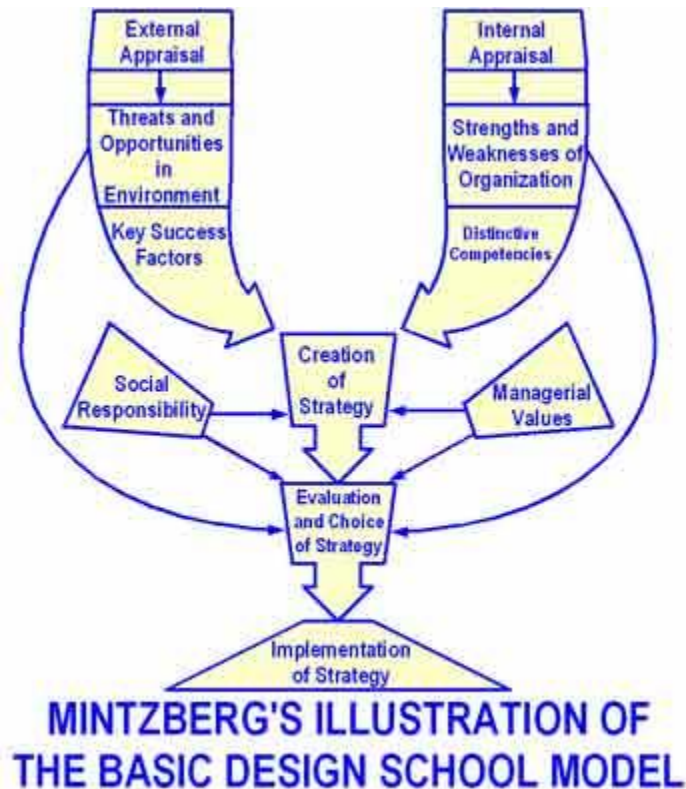

Budapest EU-forrásallokációs kilátásai a 2014-2020 közötti költségvetési időszakra

Közös Stratégiai Keret (Common Strategic Framework-CSF)

- A különböző alapok kombinációjának lehetősége a támogatások során, a forrásfelhasználás hatékonyságának növelésére
- Integrált tervezés
- Régiós célok és integrált projektek annak érdekében, hogy az 5 támogatási alap jobb koordinációja valósuljon meg (ERFA, ESZA, KA, EMVA, ETHA)

Henry Mintzberg stratégiai tervezési modellje

A fővárosi uniós stratégia helye és kapcsolati rendszere

Európai Uniós Programok

- EU 2007-2013 Költségvetési Időszak
- EU 2020 Stratégia
- EU 2050 Roadmap

Hazai Programok

- Széll Kálmán Terv 2.0
- Magyarország Nemzeti Reform Programja

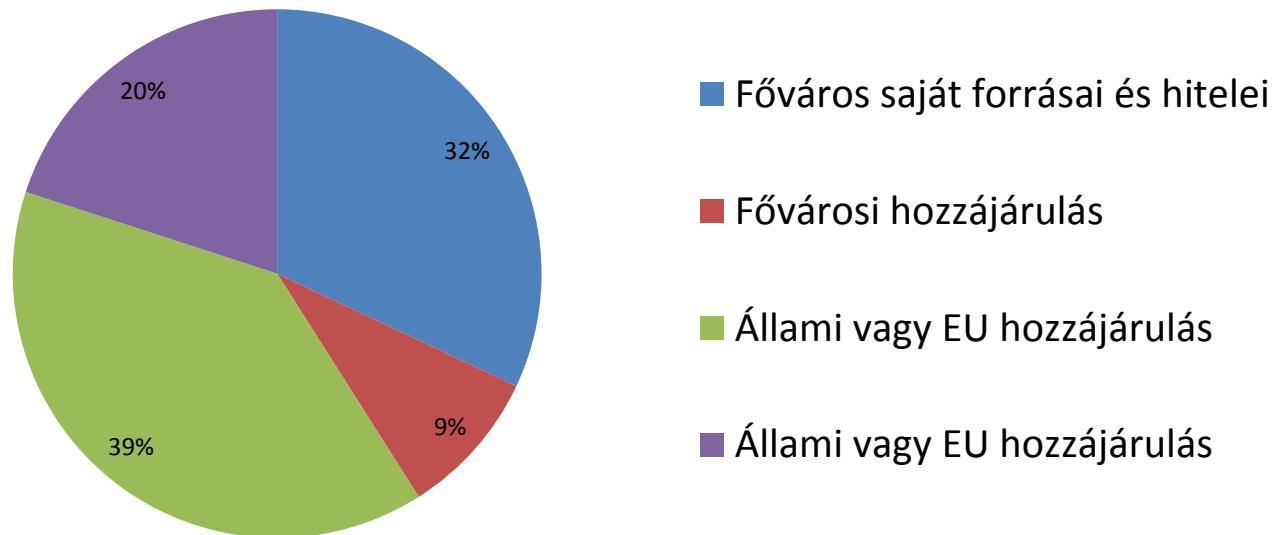
Regionális és helyi Programok

- Budapest Gazdasági Programja
- Fővárosi Környezeti Program
- Városfejlesztési Konceptió (folyamatban)

Helyi szintű Ágazati Stratégiák

- Budapest Főváros Európai Uniós Stratégiája

A 2011-es felújítás és fejlesztés forrásmegosztása

BKV könyveiben aktivált tételek:

84 Mrd állami vagy EU hozzájárulás

20Mrd fővárosi hozzájárulás

A Főváros és intézményei könyveiben aktivált tételek:

70 Mrd főváros saját forrásai és hitelei

44Mrd állami vagy EU hozzájárulás

forrás: Fővárosi Gazdasági Program

A Duna Régió Stratégia 4 pillére

- **A Duna Régió összekapcsolása:** mobilitás fejlesztése, a fenntartható energiák használatának támogatása, a kultúra és a turizmus támogatása;
- **Környezetvédelem a Duna Régióban:** vízminőség megőrzése, a környezeti kockázatok kezelése, a biodiverzitás megőrzése;
- **Fejlődés elősegítése:** kutatási kapacitás növelése, oktatás és IT, a vállalkozások versenyképességének támogatása, szakképzés támogatása;
- **Duna Régió megerősítése** (intézményi kapacitás fejlesztése, a szervezett bűnözés elleni együttműködés támogatása).

Duna-menti együttműködések

- **ARGE Donauländer** 1990-ben alapították
- **DonauHanse** 2003-ban alakult, az Európai Bizottság támogatásával az INTERREG IIB CADSES projekt keretében. A 4 Prioritás Terület a következő volt: területfejlesztés, közlekedés és IT, természeti-és kulturális örökség, valamint a környezetvédelem.
- **Donau Büro** Ulmban alapították
- **DunaLog**- a dunai párbeszéd

Duna-menti együttműködések

- A **Duna-menti Városok és Régiók Tanácsát** 2009-ben alapították Budapesten. A fő cél a tagok és az uniós intézmények közötti együttműködések erősítése, mint az Európai Bizottság, az Európai Parlament, az Európai Tanács és a Régiók Bizottsága. A szervezet támogatta a Duna Stratégiát a Magyar EU Elnökség ideje alatt is.

New approaches in DMRS at the level of public administration-the 4 pillars

- Rethink of governmental co-operations
- Introduction of a new city management model in 2010
- Improving relationships between the municipality, its institutions, the universities and research centres
- Brussels Office of Budapest was converted to the Representation of Budapest to the EU

A Fővárosi Önkormányzat projektjeinek kapcsolata a Duna Stratégia Prioritási Területeihez (Priority Area-PA)

- **PA 1A:** A mobilitás és multi-modalitás fejlesztése/ vízi utak. Budapest 2011-ben írta alá az Európai Folyómenti Fővárosok Kartáját
- **PA2:** a fenntartható energiák mind szélesebb körű használatának elősegítése szintén fontos Budapest számára. Ez a terület több társasághoz is kapcsolódik, mind a közlekedés, mind a többi közszolgáltatás területén. Emellett, ez a harmadik pillérhez is kapcsolódik, nevezetesen a város intézményeihez, egyetemeihez és a kutató központokhoz.

A Fővárosi Önkormányzat projektjeinek kapcsolata a Duna Stratégia Prioritási Területeihez

- Budapest az EHTTA (European Historic Thermal Town Association: Európai Történelmi Termál Fürdővárosok Szövetsége) tagja elkötelezett a kulturális örökség megőrzése, a teljes Duna Régió turizmusának fejlesztése iránt. A kulturális útvonalak fejlesztése, a Duna kulturális identitásának fejlesztése, a múzeumok hálózatának támogatása nem csupán a **PA3**, hanem Budapest kiemelt célja is.

A Fővárosi Önkormányzat projektjeinek kapcsolata a Duna Stratégia Prioritási Területeihez

- Az Önkormányzat folyamatosan támogat és valósít meg fejlesztéseket a szennyvízkezelés területén annak érdekében, hogy a **PA4** céljaival is összhangban, hozzájáruljon a vízminőség javításához.(BKSZT és BKISZ projektek)
- **PA5:** a környezeti kockázatok kezelése, különösen az árvízi kockázat egy valóban Duna-vonatkozású feladat, melyben minden érintett ország és város együttes munkájára van szükség annak érdekében, hogy megelőzzék a súlyos károkat. A Fővárosi Önkormányzat folytatja az árvízvédelem érdekében végzett munkáját, a gátak folyamatos építését.

A Fővárosi Önkormányzat projektjeinek kapcsolata a Duna Stratégia Prioritási Területeihez

- **PA6:** biológiai sokszínűség megőrzése, a táj, a levegő- és vízminőség is új értelmezést kapott az Önkormányzatnál. Budapest Környezeti Programját 2012-be fogadta el a Fővárosi Közgyűlés, ezzel párhuzamosan, az előkészítés és megvalósítás alatt álló projekteket is a kiemelten környezettudatos szemlélet jellemzi. A Világörökség részét képező belvárosi területek és a város parkjai is központi helyet töltenek be a várostervezésben.

54/2012. (01. 25.) Fővárosi Közgyűlés

A Fővárosi Önkormányzat projektjeinek kapcsolata a Duna Stratégia Prioritási Területeihez

- **PA7 és PA9:** a tudásalapú társadalom, a kutatás, az oktatás és IT, valamint a szakképzés jelentősen fejleszthető az egyetemekkel, oktatási és kutató intézetekkel való szorosabb együttműködés révén. Ennek megvalósítása érdekében számos együttműködési megállapodás áll fenn az intézményekkel. Az önkormányzatok egyik fő feladata a K+F tevékenységek elősegítése az által, hogy ezeket az intézményeket bevonják a különböző projektekbe.

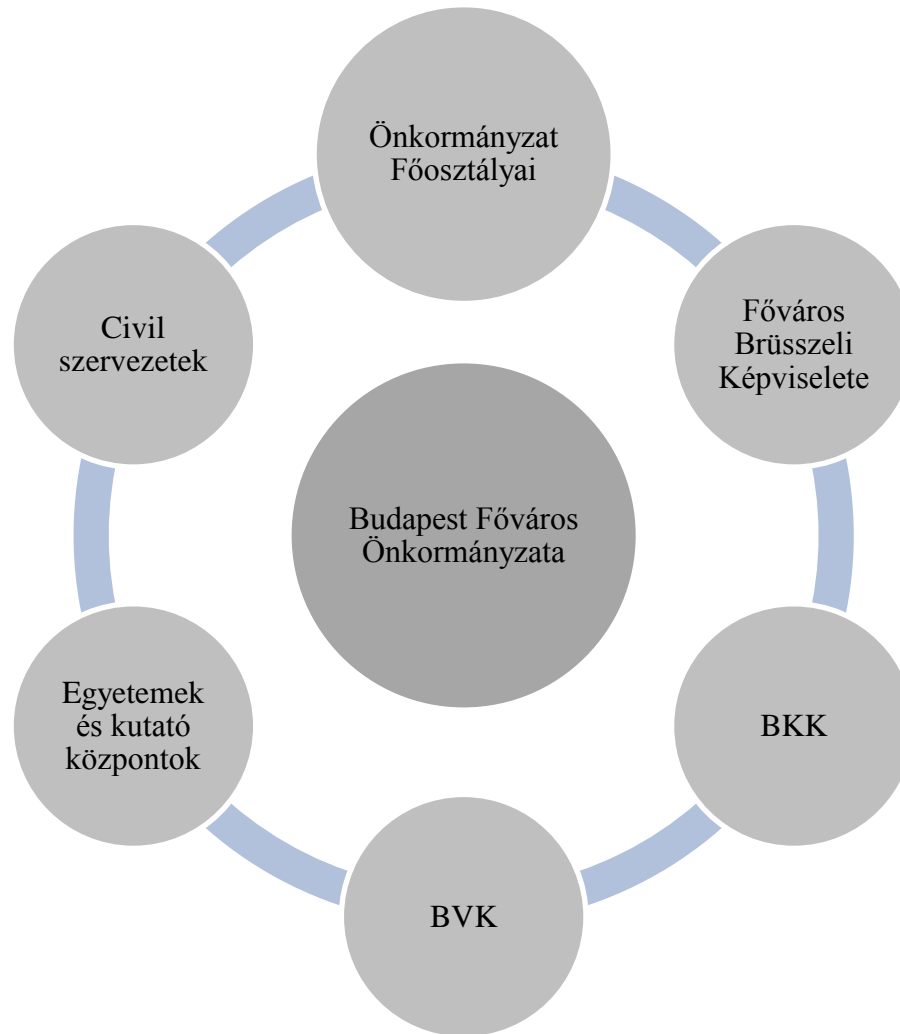
A Fővárosi Önkormányzat projektjeinek kapcsolata a Duna Stratégia Prioritási Területeihez

- **PA8:** Bizonyos értelemben a vállalkozások, különösen a KKV-k nagymértékben meghatározzák egy adott régió versenyképességét és jövedelmezőségét. A Budapesti Vállalkozásfejlesztési Közalapítványt a Fővárosi Önkormányzat alapította.
- **PA10:** az intézményi kapacitás és együttműködés fejlesztése, az e-közigazgatás megvalósítása valódi kihívás a városok számára is. A nemzetközi kapcsolatok kiterjesztésével mind uniós, mind regionális szinten, Budapest sokat tanulhat a jó gyakorlatokból.
- **PA11:** A Fővárosi Önkormányzat csatlakozott a SMART CIBER (System of Maps Assessing Risk of Terrorism against Critical Infrastructures in Big Events Rallies, a terrorizmus által veszélyeztetett, nagy tömeg befogadására alkalmas helyszínekként megjelölt kritikus infrastruktúrák feltérképezésére alkalmas rendszer) projekthez.

Összefoglaló

- Integrált megközelítés bevezetése mind a városüzemeltetés, mind a stratégiai tervezés területén
- A fejlesztések összehangolása
- Szinergiák kihasználása
- Projekt partneri vagy társult partneri státusz

Az EU vonatkozású projekt tevékenységek egyszerűsített szervezeti modellje 2010-től

Köszönöm a figyelmet!